

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

10 An excuseris à peccato scandali; eo quod proximus paratus sit
peccare?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

ica. Man. 1. tom. sum. cap. 23. num. 3. in 2. edit. Petr. de Ledesma. tom. sum. tract. 27. cap. 2. dub. 4. Lessius lib. 4. de iustis. cap. 2. dub. 4. n. 14. Caiet. 2. 2. q. 147. art. 4. in fine. Omnes ij affirmant inuitantem ad cenam die ieiunij vel porrigentem illam ei qui alibi cenaturus est excusari à peccato. Idemque debent dicere de alijs actionibus supra positis. Ratio, quia illæ actiones de se male non sunt; alijs nunquam possent honestari. Ergo solum sunt male, quia mouent, & adiuuant in mala operatione: at hoc non contingit, quando ipse operans eodem modo male operaturus esset seclusis tuis actionibus, ac illis positis. Ergo illæ actiones non videntur esse causa malæ operationis. Confirmo. Si associates furem, vel homicidam non teneris ad restitutionem, quod consistit in eo, quod causa fueris peccati alterius. Secundò, ab iis actionibus indifferentibus eatenus potes obligari abstinere, quatenus excusam soluturum abstinentia peccatum proximi, at in præsentem non excusatur. Ergo non obligari abstinere.

3 Thom. Sanch. libro 1. in Decal. capite 7. numero 16. distinguit duplex genus actionum indifferentium. Aliæ quæ remotè tantum ordinantur ad peccatum alterius, quales sunt vendere agnum sacrificatorum Idolo, apponere mensam, præparare cibaria solummodo ieiunium. Aliæ, quæ proximus peccato alterius accedunt, quales sunt scalam ad mouere futuri volenti, humeris sustentare, vt per fenestram ingrediatur, præbere gladium sic determinato occidere, inuitare ad cenam præparatam soluturum ieiunium. Si de iis vltimis actionibus fermo sit, existimat Sanch. te non excusari à peccato mortali generalis scandali, ex eo solum quod proximus peccaturus sit, quia hæ actiones ita proximè peccato accedunt, vt malæ, nisi aliqua vrgenti causa excusetur. At de actionibus primi generis affirmat probabilis sibi videri non esse culpam mortalem, sed solum venialem. Esse autem culpam venialem probabile semper est, re non ministrante materiam alium non ita intentè, & affectuosè peccaturum. Tuncque negatio est quoddam monitionis genus, quod etsi non sufficit à peccato præsentem reuocare, fortè à futuro reuocabit. Addit amorem Dei non solum inclinare ad cooperandum bono, etiam quando alij cooperatores existant, sed etiam ad vitandam diuinam offensam, etiam quando alij non desint, qui cooperentur. Quod autem non sit mortalis culpa probat: quia videtur hæc leuis cooperatio: consentit Bonac. disp. 2. de peccat. q. 4. par. 2. §. unico. n. 35. & seqq.

4 Verum mihi probabilis est non sufficienter excusari supra dictas actiones à mortali, ex eo solum quod proximus alijs actionibus vsurus esset, si tuæ non adessent: quia hæc condicionalis non tollit, quominus tu causa sis illius peccati, & sis eodem modo causa, ac si proximus alijs actionibus adiutus peccaturus non esset: quod sic probat: quia si proximus v. g. alibi non esset soluturus ieiunium, & tu nulla causa intercedente cenam subministras, ferè omnes conueniunt te peccaturum, quia aliquo modo concurreris peccato alterius. At quod alibi proximus soluturus sit ieiunium; non immutat tuum concursum, qui in subministracione cenæ consistit. Ergo eodem modo concurris. Præterea contra distinctionem Sanchez est, quia tota malitia harum actionum indifferentium sumitur à peccato, quod adiuuant: cum autem hoc graue sit, vt supponimus, semper debet dare malitiam grauem. Ergo vel esse alibi proximum peccatum excusat, ne peccatum proximi iis actionibus indifferentibus tribuat malitiam, vel si non eodem modo peccaturum, esto tu non ministres necessaria peccato, est contingens, & fortè ita non erit, poterit enim alia via impediri à peccato, vel Dei inspiratione remoueri, quantumuis modò sit determinatus. Ergo quantum est ex te teneris hunc effectum bonum possibilem promouere, & impedimentum ei non apponere: & ita tenet Suar. disp. 10. de charit. sect. 9. n. 2. & sect. 4. n. 5.

5 Neque obstant rationes contrariæ. Nego enim iis actionibus indifferentibus te non concurrere peccato alterius, ac si alibi proximus peccaturus non esset: Ad confirmationem concedo te socium furis, vel homicidam non teneri ad damna ex furto, vel homicidio subsecuta, si tua societas necessaria, vel vtilis non fuit ad furtum, vel homicidium patrandum, vel ad patrandum animosiori, & vehementiori animo, quia tunc ad furtum, ve homicidium postignè non concurrerit. At si tua societas licet indeterminate necessaria, vel vtilis fuerit, quia scilicet sine illa, vel alia delictum patratum non esset, existimo sine dubio restitutioni te esse obnoxium, quia tunc postignè concurrerit. Qua ratione præbens scalam, gladium, & alia instrumenta necessaria parato occidere, vel furari, iudicio obligatum esse ad damna subsequuta, quantumuis alius præberet. Præterea esto concedemus te socium furis, vel homicidæ non esse obligatum restituere damna, quæ fur, vel homicida causat, quando alijs furum, vel homicidium esset sequendum non obstante tua societate; at non probat te non peccare contra charitatem, si possis peccatum proximi impedire, quia autoritatem peccato præbes. Adde esto, associando non pecces in illo casu, tua societas

nullo modo concurrat furto, vel homicidio, sed est omnino par accidens. At ministrans indifferentia, quæ necessaria sunt ad peccatum, verè concurrat ad illud, licet enim non possis impedire peccatum, quia alius esset eadem ministraturus: at hoc non tollit, quominus verè concurras. Deinde impediens hoc numero peccatum, quod tibi modò; tanquam causa indirecte imputatur. Ad secundum dico. Scandali generalis malitia non consistit in eo quod peccatum absolute non impediatur, sed in eo quod ad peccatum non concurras.

P V N C T U M X.

An excuseris à peccato scandali eo quod proximus paratus sit peccare.

- 1 Si opus, quod petis sine peccato fieri non potest, peccati ea specie peccati, qua opus peti nam.
- 2 Non potes inuitare ad cenam soluturum ieiunium, tamen si Nauarr. & Caiet. contrarium sentiant.
- 3 Talis petitio generalem malitiam scandali habet, maxime, si alijs non peccaret deficiente tali petitione.
- 4 Petere actionem licitam, à qua alius separare potest malitiam, communitè Doctores censent licere.
- 5 Sed hoc intelligendum est causa iusta intercedente, alijs non.

1 Si opus, quod ab illo petis, ipse nullo modo absque peccato efficere potest, manifestum est te peccare ea specie peccati, qua est peccatum quod petis, vt si petis à Petro, vt iuret falsè, maleficio alio maleficio dissoluat, occidat, fornicetur, &c. peccas ea specie peccati, qua Petrus peccare intendit, tuncque in confessione manifestare talem petitionem. Nam esto scires euidenter Petrum tale delictum esse eff. Curum, neque tua petitione moueri, nihilominus tua petitio mala est vt pote de obiecto malo.

2 Hinc inferuntur ad possis Petro determinato soluere ieiunium inuitare ad cenam? Caiet. 2. 2. q. 147. n. 4. Nauarr. c. 21. n. 23. & 24. affirmant licere. Mouentur, quia inuitas ad Cenam, non quatenus est solutio ieiunij, sed quatenus est sustentatio humanæ naturæ. Item inuitas vsurarium ad mutuum, & ethnicum ad iuramentum, quæ tamen debent malè præstare, & tamen non peccas. Adde martyres incitasse carnifices, vt sibi tormenta duriora inferrent, quæ tamen licitè inferre non poterant. Ergo bene potes inuitare ad actum qui alijs peccaminosus futurus sit. Nihilominus dicendum existimo nullo modo tibi licet inuitare ad cenam eum, qui alijs soluturus est ieiunium, quia inuitas ad actum, à quo alius separare non potest malitiam, Ergo peccas. Quid enim interest actui esse malum ex obiecto, vel esse malum ex præcepto, si de facto ab illo malitia separari non potest? Ergo cum ab hac cenâ, ad quam inuitas, separari non possit malitia, inuitando ad cenam ad malum inuitas. Ergo peccas, & ita tenet Valq. q. 43. art. 1. de scand. dub. 3. numero 17. Neque obstant contraria. Ad primum, dico te peccare etsi inuites ad cenam quatenus est sustentatio naturæ, quia ab illa cenâ tali tempore facta, inseparabilis est malitia, sicuti peccates, si ad fornicationem inuitares, etsi solum inuites, quia est coitus apertus generationi. Ad secundum dico optimè posse ab ethnico peti iuramentum, & ab vsurario mutuum, quia non petis nec à qua malitia separari non potest: in iuramento enim hic, & nunc facte, & in mutuo hic, & nunc concessio non inuoluit malum vltimè: à cenâ, quam petis nullo modo separari potest malitia. Ad tertium respondeo, martyres excusati ex bona fide, & zelo religionis, quo putabant opus esse constantiæ tyrannos ad tormenta prouocare, ex se tamen nullo modo licebat.

3 Quod verò talis petitio dici debeat generalem malitiam scandali habere. Est questio de nomine cum certum sit habere malitiam, quam habet actio, quæ est scandalosa, siquidem habet malitiam illius peccati, ad quod refertur. Distingendum tamen censet. Dupliciter paratus quis esse potest committere peccatum. Primò, quasi in habitu, seu sub conditione, si offeratur occasio, qualiter meretrix, & vsurarius sunt parati. Secundò, nulla adhibita conditione, sed ita paratus est exequi tale peccatum; vt moraliter loquendo exccutus sit, sicut cum aliquis determinatus est occidere inimicum. Si à parato primo modo petas delictum, censet petitionem tuam esse scandalosam, quia causa es huius peccati, quod alijs non efficeretur. At si à parato secundo modo petas, etsi pecces peccato, quo alius peccaret, non debet tamen dici propriè scandalum, quia scandalum actuum in se fuit, & causat ruinam proximi, & ita videtur loqui Suarez 4. tom. in 3. part. disp. 22. sect. 4. num. 18. vbi dicit non adesse circumstantiam scandali, si petas ab omnino parato, & disp. 10. de char. sect. 3. num. 2. vbi affirmat adesse scandalum, si hic & nunc peccatum non esset committendum, nisi peteres, quantumuis esset paratissimus: neque videtur contrarius Thomas Sanchez libr. 1. in Decalog. cap. 6. num. 14. sed potius fauet nostræ sententiæ, cum probet voluntatem peccandi stare optimè posse, quin peccatum quod, & nunc efficeretur, nisi adesset petitio. Ergo iam petitio inducit

indole ad peccatum, ac proinde est scandalosa in illo casu.
Maiores difficultates est de inductione indirecta, scilicet peccato...

PUNCTUM XI.

Qua ratione filii, famuli, & serui possint parentibus, & dominis ministrare in eorum peccatis: Et quid de captiuis remigantibus in bello iniusto.

- 1. Si ministratio est in re de se mala, clarum est esse peccatum.
2. In quo est difficultas.
3. Præmittitur distinctio actionum deseruentium proximis, vel remotis malo vsui.
4. Aditus remoti deseruentium excusat filiatum, & famulatum...

pulsus cogere mendicare, vel penuriam fami, præcipue cum non ita facile alium dominum inuenias, qui similia, vel peiora ministeria non petat...

6. Quod si dominus libidinem aggressus petat, ut illum comiteris, & custodias, existimat Thom. Sanch. illo cap. 7. num. 23. esse omnino illicitum...

7. Sed quid dicendum, si cogaris scribere, vel deferre litteras amatorias continentes turpia, & mouentia ad libidinem? Thom. Sanch. lib. 1. in decal. cap. 7. num. 26. existimat hæc profus esse illicita...

8. Si ministratio sit in re de se mala, & turpi, nemini est dubium esse graue peccatum, ut si dominum concubinam curas, illamque inuites ad copulam domini, si dominum in rem aditus, qua intendit occidere inimicum, simul cum suo pagano, &c. Hæc enim intrinsecè mala sunt.

9. Distingendum censio iuxta superioris dicta de actionibus remotis indifferentibus bono, & malo vsui, & de actionibus, est indifferentibus proximè tamen malo vsui deseruentibus solum peccati damnosis.
10. Si ministres indifferentia, quæ reputantur remota actioni peccati, cuius famulatus, filiationis, &c. sufficit te excusate. Indifferentiam remota uoco, cibos condire, mensæ ministrare, concubine sternerere, illam ornare, equum quo vsura preparare, aneam domus illi aperire, deferre munuscula, inuocantia, vbitantes, & alia similia. Hæc enim omnia non peccati proxime peccato accedere, quin honestari possint...

DE...
S...
T...
I...

